

მუშათა და გლეხთა მთავრობის

კანონთა და გენკარგებულებათა კრებული

სახალხო კომისართა საბჭოს და ეკონომიური საბჭოს
სამმეთა მმართველობის გამოცემა

1935 წ. იანვრის 31.

№ 2

ტფილისი

შ ი ნ ა ა რ ს ი

სახალხო მეურნეობის საერთო საკითხები

7. 1935 წლისათვის სამეურნეო ხელშეკრულებათა დადების შესახებ.

ვაკრობა, მომარაგება

8. საქართველოს სსრ კოლმეურნეობებისა, კოლმეურნეებისა და მშრომელი ერთპიროვნული მეურნეებისათვის თავისი პურის (ფქვილის, მარცვლის, გამომცხვარი პურის) როგორც სახელმწიფო და კოოპერატიულ ორგანიზაციებზე შეუფერხებლად მიყიდვის, ისე ქალაქის და სოფლის ბაზრებსა და რკინის გზის სადგურებზე გასასყიდად გატანის ნებართვის შესახებ.

9. საქართველოში 1935 წელს სახელმწიფოსათვის რძის სავალდებულო ჩაბარებისა და ვალდებულებათა მიცემის შესახებ.

მიწა, ტყე, წყალი, ხოფლის მეურნეობა

10. კოლმეურნეობათათვის 1935 წლის იანვრის 1-მდე გაცემული სასოფლო-სამეურნეო

სესხის დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე არსებული სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1934 წ. დეკემბრის 23-ის დადგენილების საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ცხოვრებაში გატარების შესახებ.

კავშირგაბმულობა

11. სატელეგრაფო-სატელეფონო ხაზების დაზიანება-დანგრევასთან ბრძოლის გაძლიერების შესახებ.

სისხლის სამართალი

12. სამხედრო დანაშაულთა დებულების (სისხლის სამართლის კოდექსის დანართი) მე-2 და 12 მუხლების შეცვლის შესახებ.

სასამართლო წყობილება და სამართლის წარმოება.

13. სასამართლოში შეტანილი სისხლის სამართლის საქმეების წარმართვის წესის შესახებ.

სახალხო მეურნეობის საერთო საკითხები

7. დადგენილება ს.კ.ს.

1935 წლისათვის სამეურნეო ხელშეკრულებათა დადების შესახებ.

1. დაევალოს ადგილობრივი მრეწველობისა, კომუნალური მეურნეობისა, მიწათმოქმედებისა და შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატებს, საქართველოს

სსრ გზატკეცილებსა, ყამირგზებისა და საავტომობილო ტრანსპორტის სამმართველოს და აგრეთვე საქართველოს სსრ ყველა სხვა სახალხო კომისარიატს, ცენტრალურ სამეურნეო დაწესებულებას და რესპუბლიკანურ კოოპერატივულ ცენტრს უზრუნველყონ თავიანთ სისტემებში 1935 წლისათვის სამეურნეო ხელშეკრულებათა დადება იმ ვადებზე და ისეთი წესით, რაც გათვალისწინებულია სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1933 წლის დეკემბრის 19-ისა (კან. კრ. 1933 წ. № 73. მუხ. 445) და 1934 წ. დეკემბრის 14-ის (კან. კრ. 1934 წ. № 63, მუხ. 456) დადგენილებებით.

2. პასუხისმგებლობა სამეურნეო ხელშეკრულებათა თავის დროზე და სწორედ დადებისათვის დაეკისროს:

ა) საქართველოს სსრ-ში შემავალ ავტონომიურ რესპუბლიკებსა და ავტონომიურ ოლქში—ამ რესპუბლიკებისა და ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეებს;

ბ) რაიონებში და ქალაქებში—სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და საქალაქო საბჭოების თავმჯდომარეებს;

გ) რესპუბლიკანური ქვემდებარეობის მეურნეობის ცალკეულ დარგებში—სათანადო სახალხო კომისარიატებს და ცენტრალურ დაწესებულებათა და კოოპერატიულ სისტემათა ხელმძღვანელებს.

დაევალოს აღნიშნულ პირებს წარმოუდგინონ სახალხო კომისართა საბჭოს ყოველდღეადური აღრიცხვა ხელშეკრულებათა დადების მსვლელობის შესახებ ცენტრალური და სადარგო მაშტაბით.

3. ვინაიდან მასალებისა და გაწყობილობის შესახები გენერალური ხელშეკრულებების დადების ვადა თავდება 1935 წლის იანვრის 15-ს, დაევალოს ყველა სამეურნეო ორგანოს და, პირველ რიგში, ადგილობრივი მრეწველობისა და კომუნალური მეურნეობის მოშმარაგებელ ორგანოებს დაამთავრონ აღნიშნული ვადისათვის გენერალურ ხელშეკრულებათა დადება სათანადო საგამსაღებლო ორგანიზაციებთან.

4. წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან განწესებულ მთავარ არბიტრს:

ა) დააწესოს სისტემატური კონტროლი საუწყებო არბიტრაჟების მუშაობისათვის წინახელშეკრულებითი დავების განხილვის სფეროში და აცნობოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მათი არაჯეროვანი გადაწყვეტის ყველა შემთხვევა;

ბ) გამოყოს სპეციალური არბიტრი საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულ სახელმწიფო არბიტრაჟში შემოსული წინახელშეკრულებითი დავების განსახილველად და უზრუნველყოს ამ დავების განხილვა 5 დღის ვადაზე მათი შექოსვლის დღიდან.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ოს თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ. სსრ სკს-ოს საქმეთა მმართველი ა. ქავთარაძე.

1935 წ. იანვრის 4. № 16.

ტფილისი.
გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 16 №-ში 1935 წ. იანვრის 17.

8. დადგენილება. ს.კ.ს. და ს.კ.პ. (ბ) ც. კ.

საქართველოს სსრ კოლმეურნეობებისა, კოლმეურნეებისა და მშრომელ ერთპიროვნულ მეურნეობისათვის თავისი პურის (ფქვილის, მარცვლის, გამომცხვარი პურის) როგორც სახელმწიფო და კოოპერატიულ ორგანიზაციებზე შეუფერხებლად მიყიდვის, ისე ქალაქის და სოფლის ბაზრებსა და რკინის გზის სადგურებზე გასასყიდად გატანის ნებართვის შესახებ.

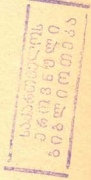
პურის ჩაბარების დაწესებული წლიური გეგმის შესრულებასთან და საგაზაფხულო თესვისათვის თესლის მთლიანად უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით, სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს და საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1934 წლის 31 დეკემბრის დადგენილებათა საფუძველზე, საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტი და სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

ნება მიეცეს კოლმეურნეობებს, კოლმეურნეებს, და მშრომელ ერთპიროვნულ მეურნეებს აწარმოონ საქართველოს ტერიტორიაზე თავისი პურის (ფქვილის, მარცვლის, გამომცხვარი პურის) შეუფერხებლად მიყიდვა როგორც სახელმწიფო და კოოპერატიული ორგანიზაციებისათვის, ისე გასასყიდად გატანა ქალაქისა და სოფლის ბაზრებზე და რკინის გზის სადგურებზე.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მაღლობლიშვილი.
საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივანი ლ. ბერია.

1935 წ. იანვრის 1. ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 2 №-ში 1935 წ. იანვრის 2.

9. დადგენილება ს.კ.ს. და ს.კ.პ. (ბ) ც. კ.

საქართველოში 1935 წელს სახელმწიფოსათვის რძის სავალდებულო ჩაბარებისა და ვალდებულებათა მიცემის შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო და საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტი ადგენენ:

1. დატოვებულ იქნეს 1935 წლისათვის 1934 წელს მოქმედი რაიონობითი ნორმები რძის სავალდებულო ჩაბარებისა კოლმეურნეებისა, საკოლმეურნეო კომლენებისა—სარძეო-სასაქონლო ფერმების არ მქონე კოლმეურნეობებში, ერთპიროვნული შრომითი მეურნეობებისა და კულაკური მეურნეობების მიერ.

2. 1934 წელს არსებული წესის შესაცვლელად, იმ კოლმეურნეობათა წევრებისათვის, რომელთაც აქვთ სარძეო-სასაქონლო ფერმები, განსაკუთრებული ნორმები არ დაწესდება. მათთვის ვალდებულებანი გამოანგარიშებულ უნდა იქნენ იმ ნორმების მიხედვით, რაც დაწესებულია კოლმეურნეობისათვის სასაქონ-

8157

ლო ფერმების არმქონე კოლმეურნეობებში. სარძეო-სასაქონლო ფერმების მქონე კოლმეურნეობების წევრებს მიენიჭოთ შეღავათი ფერმის მიერ სახელმწიფო-სათვის ჩაბარებული რძის რაოდენობის 15%-ის მონაკლების სახით, ამ მონაკლების ჩათვლით კოლმეურნეთა პირადი ვალდებულებების შესრულების ანგარიშში.

3. დადასტურებულ იქნეს 1935 წლისათვის სრული განთავისუფლება რძის ჩაბარებისაგან ადიგენის, ასპინძის, ხულოს, ქედის, ქვემო-სვანეთისა და ზემო-სვანეთის რაიონებისა და დუშეთის რაიონის ბარისახოს, ბაცალიგოს, არხოტის და შატილის სასოფლო საბჭოებისა.

4. საქამადო მრეწველობის სახალხო კომისარიატის ინსტრუქციის მე-8 მუხლის თანახმად განთავისუფლებულ იქნეს რძის ჩაბარებისაგან აქარისტანის ქურთ-ხემშინების მომთაბარე მესაქონლე მოსახლეობა და აგრეთვე კოლმეურნეობათა მომთაბარე მესაქონლე მოსახლეობა იმ რაიონების სასოფლო საბჭოებში, სადაც არის მომთაბარე მოსახლეობა.

წინადადება მიეცეს სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებულს საქარაელოს სსრ-ში და საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს ერთი დეკადის ვადაზე წარუდგინონ სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად იმ რაიონებისა და სასოფლო საბჭოების სია, სადაც არის მომთაბარე მოსახლეობა, მისი რიცხვის აღნიშვნით.

5. დაწესებულ იქნეს, რომ სახელმწიფოსათვის რძის სავალდებულო ჩაბარება ვრცელდება ყველა ერთპიროვნულ საგლეხო მეურნეობაზე და საკოლმეურნეო კომლზე, რომელსაც ჰყავს ძროხა (მათ შორის ბერწი და 1935 წ. პირველი ნახევრის პირველ-ხზოიანი ძროხა) და ფურ-კამეჩი 1934 წ. ნოემბრის 1-ისათვის არსებული რიცხვის მიხედვით, გარდა ახალციხის, ქუთაისის, სამტრედიის, ხონის, ვანის, ბაღდადის, ზესტაფონის, ჩხარის, ქიათურის, ხორაგოლის, ტყიბულის, მარტვილის, ზუგდიდის, წალენჯიხის, ჩხოროწყუს, მახარაძის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის და ფოთის რაიონებისა და აფხაზეთისა და აქარისტანის ავტონომიური რესპუბლიკებისა, სადაც ბერწი ძროხები არ დაიბეგრება.

6. წინადადება მიეცეს პარტიის ყველა რაიონულ კომიტეტს და ყველა სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს არა უგვიანეს იანვრის 5-ისა შეადგინონ რძის ჩაბარებელთა სახელობითი სიები და იანვრის 10-ისათვის ჩააბარონ მათ ვალდებულებანი.

7. პარტიის რაიონულმა კომიტეტებმა და სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტებმა 1935 წლის იანვრის 20-დან თებერვლის 5-მდე უნდა შეამოწმონ საკოლმეურნეო კომლებისათვის და ერთპიროვნული მეურნეობებისათვის ვალდებულებათა ჩაბარების სისწორე და აგრეთვე რძის ჩაბარებისაგან მეურნეობათა განთავისუფლების სისწორე და შემოწმების შედეგები არა უგვიანეს თებერვლის 10-ისა აცნობონ სახალხო კომისართა საბჭოს, იმ მეურნეობათა რიცხვის აღნიშვნით, რომელთაც ფაქტიურად ჩაბარებული აქვთ ვალდებულება, და ჩაბარებულ

ვალდებულებათა ჯამის აღნიშვნით რაიონებისა და ჩამბარებელთა ცალკეული ჯგუფების მიხედვით.

8. სსრ კავშირის საკამადლო მრეწველობის სახალხო კომისარიატის მიერ რძის ჩაბარების შესახებ გამოცემული ინსტრუქციის ცხოვრებაში განხორციელება დაევალოს საკამადლო მრეწველობის სახალხო კომისარიატის ინსპექციის სისტემას საქართველოში, ცეკავშირს და აფკავშირს.

9. სსრ კავშირის მიერ სახელმწიფოსათვის რძის სავალდებულო ჩაბარების შესახებ გამოცემული დადგენილების განხორციელებისათვის კონტროლის გაწევა დაეკისროს სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებულს საქართველოში და მის რწმუნებულებს აფხაზეთისა და აჭარისტანის ავტონომიური რესპუბლიკებისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის რაიონებში.

10. დაევალოს სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული დამზადებათა კომიტეტის რწმუნებულს საქართველოში, საქართველოს სსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, მისცეს ადგილებს განმარტება ფურ-კამეჩის შესახებ ვალდებულებების სავალდებულო ჩაბარების შესახებ.

საქ. სსრ ს.კ.ს-ის თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.
საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივანი ლ. ბერია.

1935 წ. იანვრის 1.
ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 4 № ში 1935 წ. იანვრის 4.

მიწა, ტყე, წყალი. სოფლის მეურნეობა

10. დადგენილება ს.კ.ს.

„კოლმეურნეობათათვის 1935 წლის იანვრის 1-მდე გაცემული სასოფლო-სამეურნეო სესხის დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე“ არსებული სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1934 წ. დეკემბრის 23-ის დადგენილების საქართველოს სსრ ტერიტორიაზე ცხოვრებაში გატარების შესახებ.

„კოლმეურნეობათათვის 1933 წ. იანვრის 1-მდე გაცემული სასოფლო-სამეურნეო სესხის დავალიანების ჩამოწერის თაობაზე“ არსებული სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს და სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1934 წ. დეკემბრის 23-ის დადგენილების („იზვესტია“ 1934 წ. დეკემბრის 24-ისა, № 300) შესაბამისად, საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ის დავალიანება, რომელიც ჰქონდათ საქართველოს სსრ კოლმეურნეობებს სასოფლო-სამეურნეო ბანკის მიმართ 1933 წლის 1-ლ იანვრამდე მიღებული სესხის გამო და რომელიც ჩამოეწერათ მათ სახელმწიფო საფინანსო მდიანობის რეგისტრის აღმოჩენის მიზნით—საერთო თანხით 19.947.000 მან., განაწილებულ იქნეს საქართველოს სსრ-ში შემავალ ავტონომიურ რესპუბლიკებსა, ავტონომიურ ოლქა და რაიონებს შორის შემდეგნაირად:

აფხაზეთის ასსრ	3.545.128	მან.
აჭარისტანის ასსრ	1.053.184	"
სამხრეთ-ოსეთის ავტ. ოლქი	123.376	"
ახალქალაქის რაიონი	175.288	"
ბოგდანოვკის "	113.918	"
ახალციხის "	106.474	"
ასპინძის "	41.075	"
ადიგენის "	9.000	"
სტალინისის "	39.756	"
გორის "	217.313	"
კასპის "	75.000	"
ბორჯომის	58.095	"
გურჯაანის	196.017	"
სიღნაღის	303.052	"
თელავის	167.954	"
ყვარლის	101.540	"
ლაგოდეხის	326.000	"
ტფილისის	309.188	"
ყარაიას	69.000	"
ბორჩალოს	108.362	"
ლუქსემბურგის	11.530	"
წალკის	100.900	"
დუშეთის	42.171	"
აღბულახ-მანგლისის	187.000	"
საგარეჯოს	33.239	"
ბაშკიჩეთის	30.152	"
ყაზბეგის	32.415	"
თიანეთის	90.578	"
ქუთაისის	80.300	"
სამტრედიის	432.961	"
ხონის	231.938	"
ვანის	80.000	"
ბაღდადის	20.461	"
ზესტაფონის	48.288	"

ჩხარის	55.039	მან.
კიათურის	29.386	"
ტყიბულის	565.673	"
ონის	98.577	"
ენუქიდის	12.380	"
ცაგერის	107.000	"
ქვემო-სვანეთის	2.000	"
აბაშის	48.425	"
სენაკის	619.769	"
მარტვილის	667.770	"
ზუგდიდის	1.677.305	"
ხობის	206.105	"
წალენჯიხის	1.128.103	"
ჩხოროწყუს	550.000	"
მახარაძის	2.740.005	"
ლანჩხუთის	1.666.760	"
ჩოხატაურის	1.179.365	"
ფოთის	2.457	"
სულ საქართველოში	19.946.702	

2. დაევალოს ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს და აგრეთვე სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს ზემოაღნიშნული თანხების ფარგლებში თვითეული ავტონომიური რესპუბლიკისა, ავტონომიური ოლქისა და რაიონისათვის დააზუსტონ და განსაზღვრონ, სასოფლო-სამეურნეო ბანკის სარაიონო ფილიალების წარდგენით, თვითეული კოლმეურნეობისათვის ჩამოსაწერი დავალიანების თანხა და სათანადო ცნობები წარმოუდგინონ საბოლოოდ დასამტკიცებლად საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს, სასოფლო-სამეურნეო ბანკს საქართველოს კონტორის საშუალებით, 1935 წ. იანვრის 20-მდე.

3. დაევალოს სასოფლო-სამეურნეო ბანკის საქართველოს კონტორას გამოარკვიოს 1935 წლის იანვრის 25-მდე კოლმეურნეობათათვის ჩამოსაწერ სესხზე ფაქტიურად დარიცხული, მაგრამ ჯერ გადაუხდევენებელი პროცენტების საერთო ჯამი მთელი საქართველოს სსრ-ში და ეს ცნობები წარმოუდგინოს საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თვითეული რაიონისა, კოლმეურნეობისა და შემდეგ მთელი საქართველოს სსრ-ის მიმართ ფაქტიურად ჩამოსაწერი დავალიანების დაზუსტებული თანხების შესახებ ცნობებთან ერთად.

4. დაევალოს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს და სასოფლო-სამეურნეო ბანკის საქართველოს კონტორას ამა დადგენილებაში აღნიშნული დავალიანების ჩამოწერა დაამთავრონ თვითეული ცალკეული კოლმეურნეობის მიმართ არა უგვიანეს 1935 წლის თებერვლის 15-ისა და დაუბრუნონ

თვითეულ კოლმეურნეობას სასოფლო-სამეურნეო ბანკისათვის თავის დროზე გაცემული სათანადო გრძელვადიანი ვალდებულება.

საქართველოს
საბჭოთა კავშირის
სსრკ

5. ამა დადგენილების ცხადებაში გატარების დროს სახელმძღვანელოდ მიღებულ უნდა იქნეს სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მიერ სსრ კავშირის სასოფლო-სამეურნეო ბანკის გამგეობასთან ერთად გამოცემული ინსტრუქცია.

წინადადება მიეცეს საქართველოს სსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს და სასოფლო-სამეურნეო ბანკის საქართველოს კონტორას დაუყოვნებლივ მიაწოდონ აღნიშნული ინსტრუქცია სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს და სასოფლო-სამეურნეო ბანკის ფილიალებს.

საქ სსრ ს.კ.ს.-ოს თავმჯდომარე გ. მგალობლიშვილი.

საქ სსრ ს.კ.ს.-ოს საქმეთა მმართველი ა. ქავთარაძე.

1935 წ. იანვრის 4. № 15.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 13 №-ში 1935 წ. იანვრის 14.

საქართველოს საბჭოთა კავშირის სასოფლო-სამეურნეო ბანკისათვის

11. დადგენილება ს.კ.ს.

სატელეგრაფო-სატელეფონო ხაზების დაზიანება-დანაგრევასთან ბრძოლის გაძლიერების შესახებ.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, საქალაქო და სასოფლო საბჭოებს მიიღონ გადამჭრელი ღონისძიებანი სატელეგრაფო-სატელეფონო ხაზების დაზიანების წინააღმდეგ (მავთულებისა და ბოძების გატაცება, იზოლატორების დაპტერევა, ბოძების მოჭრა, მავთულების დაგლეჯა, ორგანიზაციათა მიერ მიწისქვეშ ჩატარებულ სამუშაოთა გამო ზიანის მიყენება და სხვ.), რასაც ხშირად აქვს ადგილი, და ამ მიზნით ჩაატარონ მოსახლეობაში ახსნა-განმარტებითი მუშობა აღნიშნულ დაზიანებათა მნიშვნელობის შესახებ და განუხრებლად აცნობონ ხოლმე პროკურატურას თვითეული აღმოჩენილი ასეთი შემთხვევა, რათა დამნაშავენი მიცემულ იქნენ პასუხისმგებაში სისხლის სამართლის კოდექსის სათანადო მუხლების მიხედვით (სისხლის სამართლის კოდექსის 78, 58⁹ მუხ. და 1932 წ. აგვისტოს 7-ის კანონი).

2. წინადადება მიეცეს იუსტიციის სახალხო კომისარიატს უზრუნველყოს ამა დადგენილების 1-ლ პუნქტში აღნიშნულ დანაშაულთა გამო აღძრულ საქმეთა სწრაფი მსვლელობა და საგამომძიებლო და სასამართლო ორგანოების მიერ კანონის იმ მოთხოვნის შესრულება, რომელიც ითვალისწინებს დანაშაულით მიყენებული ზარალის ანაზღაურების თაობაზე აღძრული სამოქალაქო სარჩელის

უზრუნველყოფისათვის ღონისძიების მიღებას (სისხლის სამართლის საქმეების გამო წინასწარი გამოძიების წარმოების შესახები დროებითი წესების მე-13 მუხ.)
საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარე გ. მაგალობლიშვილი.
საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საქმეთა მმართველი ა. ქავთარაძე.

1935 წ. იანვრის 4. № 6.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ 8 №-ში 1935 წ. იანვრის 9.

სისხლის სამართალი

12. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

სამხედრო დანაშაულთა დებულების (სისხლის სამართლის კოდექსის დანართი) მე-2 და 12 მუხლების შეცვლის შესახებ.

„სამხედრო დანაშაულთა დებულების მე-2 და 12 მუხლების შეცვლის შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1934 წ. აგვისტოს 7-ის დადგენილების შესაბამისად (სსრკ კან. კრ. 1934 წ. 43 №-ი, მუხ. 335), სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

სამხედრო დანაშაულთა დებულების მე-2 და 12 მუხლები (სისხლის სამართლის კოდექსი—1933 წლის გამოცემა) მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„2. ა) სამსახურის წესით გაცემული ბრძანების შეუსრულებლობა ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ხუთ წლამდე;

ბ) იგივე დანაშაული, უკეთუ არის შემამსუბუქებელი გარემოებანი, გამოიწვევს

მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის სადისციპლინო წესდების შეფარდებას;

გ) იგივე დანაშაული, უკეთუ იგი დაჩენილია ჯგუფის მიერ ან თავმდგომთა შედგენილობის პირის მიერ, ან უკეთუ მას განსაკუთრებით მძიმე შედეგი მოჰყვა ან შეიძლება მოჰყოლოდა, ისჯება

თავისუფლების აღკვეთით არა ნაკლებ სამი წლისა;

დ) იგივე დანაშაული, უკეთუ იგი ჩადენილია ომიანობის დროს, ისჯება თავისუფლების აღკვეთით არა ნაკლებ ხუთი წლისა, ხოლო უკეთუ არის დამამძიმებელი გარემოებანი,—სისხლის სამართლის უმაღლესი სასჯელით—დახვრეტით, მთელი ქონების კონფისკაციითურთ;

ე) იგივე დანაშაული, უკეთუ იგი ჩადენილია ბრძოლის პირობებში, ისჯება

სისხლის სამართლის უმაღლესი სასჯელით—დახვრეტი, მთელი ქონების კონფისკაციითურთ“.

„12. ა) სამხედრო მსახურის მიერ სამხედრო სამსახურის მოვალეობის სრულებისაგან თავის არიდება თავისთვის რაიმე ენების მიყენებით, ან ავადმყოფობის სიმულაციით, ან ყალბი დოკუმენტის გაკეთებით, ან და სხვაგვარი ბრტყულებით, ისჯება

თავისუფლების აღკვეთით ხუთ წლამდე;

ბ) იგივე დანაშაული, უკეთუ არის დამამძიმებელი გარემოებანი, ისჯება თავისუფლების აღკვეთით არა ნაკლებ სამი წლისა;

გ) იგივე დანაშაული, უკეთუ იგი ჩადენილია ომიანობის დროს ან ბრძოლის პირობებში, ისჯება

სისხლის სამართლის უმაღლესი სასჯელით—დახვრეტი, მთელი ქონების კონფისკაციითურთ“.

სრ. საქ. ც.ა.კ.ის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქ. სსრ ს.კ.ს ოს თავმჯდომარის მოადგ. გ. ყურულაშვილი.

სრ. საქ. ც.ა.კ.-ის მდივანი თ. ჟღენტა.

1935 წ. იანვრის 3.

ტ ფილისი,

სასამართლო წყობილება და სამართლის წარმოება

13. დადგენილება ც.ა.კ. და ს.კ.ს.

086

სასამართლოში შეტანილი სისხლის სამართლის საქმეების წარმართვის წესის შესახებ.

სასამართლოს სხდომისათვის საქმეების რაც შეიძლება უკეთესად წინასწარ შემოწმებისა და მომზადების მიზნით სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო, სასამართლოს ორგანოებში შეტანილი სისხლის სამართლის საქმეების წარმართვისათვის არსებული წესის შესაცვლელად, ვიდრე საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი გადაისინჯებოდეს, ადგენენ:

1. სასამართლოს ორგანოებში (საქართველოს სსრ-ისა და აჭირისტანის ასსრ; უზენაესი სასამართლოები, აფხაზეთის ასსრ-ის უმაღლესი სასამართლო და სხმხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის მთავარი სასამართლო, როდესაც ისინი მიქმედობენ პირველი ინსტანციის სახით, და სახალხო სასამართლოებში) „სისხლის სამართლის საქმეთა გამო წინასწარი გამოკვლევის წარმოების დროებითი, წესების“ 59 და 64 მუხლების წესისამებრ (საქ. სსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-4 №-ი მუხ. 5¹) შესული ყველა საქმე შეიტანება განმწესრიგებელ (მომზადებელ) სხდომაზე შემდეგი შედგენილობით: უზენაეს (უმაღლეს, მთავარ) სასამართლოში—

სასამართლოს თავმჯდომარე ან მისი მოადგილე და სასამართლოს ორი წევრი,
ხოლო სახალხო სასამართლოში—სახალხო მოსამართლე და ორი სახალხო წევრი.
ჯული.

განმწესრიგებელ სხდომაში სავალდებულოა იმ პროკურორის მონაწილეობა, რომელმაც დაამტკიცა საბრალმდებლო დასკვნა; ამასთანავე, იმ საქმეზე, რომელიც მიღებულია სახალხო სასამართლოში „სისხლის სამართლის საქმეთა გამო წინასწარი გამოკვლევის წარმოების დროებითი წესების“ 59 მუხლის წესისამებრ უშუალოდ გამოძიებისაგან, პროკურორის ნაცვლად მონაწილეობას იღებს ის გამოძიებელი, რომელმაც დაამტკიცა საბრალმდებლო დასკვნა.

უზენაესი (უმაღლესი, მთავარი) სასამართლოს თავმჯდომარის ან სახალხო მოსამართლის განკარგულებით, კუთვნილებისამებრ, განმწესრიგებელ სხდომაზე შეიძლება გამოწვეულ იქნეს აგრეთვე ბრალდებულიც, უკეთუ იგი იმყოფება სასამართლოს სამყოფელ ადგილას და მისი გამოწვევა საჭირო იქნება საქმის ვარემოებათა მიხედვით; უკეთუ განმწესრიგებელი სხდომის მიერ განსახილველი საკითხების გამო შეტანილია ბრალდებულის განცხადება, ეს საკითხები, როგორც საერთო წესი, განხილულ უნდა იქნეს ბრალდებულის დაბარებით.

2. სასამართლოს განმწესრიგებელი (მომზადებელი) სხდომა ინიციატის შემდეგ საკითხებს:

ა) სათანადო სისავესით არის, თუ არა, წარმოებული საქმის წინასწარი გამოძიება, და დატულია, თუ არა, საგამომძიებლო ორგანოების მიერ სათანადო საპროცესო ნორმები;

ბ) საკმარისად არის, თუ არა, დასაბუთებული წაყენებული ბრალდებე, და სწორედ არის, თუ არა, იგი ფორმულირებული;

გ) სწორედ არის, თუ არა, კვალიფიკაცირებული ბრალდებულის ქველობა;

დ) შესაცვლელია, თუ არა, ბრალდებულის მიმართ მიღებული აღმკვეთი ღონისძიება;

ე) მიღებულია, თუ არა, სისხლის სამართლის საქმეთა წინასწარი გამოკვლევის წარმოების დროებითი წესების მე-13 და 14 მუხლების თანახმად, ღონისძიებანი საოქილაქო სარჩელის უზრუნველსაყოფად და აგრეთვე განაჩენის აღსასრულებლად, უკეთუ დანაშაული იწვევს ქონების კონფისკაციას;

ვ) არის, თუ არა, საქმეში ნივთიერი დამამტკიცებელი საბუთები, და სად ინახება ეს საბუთები;

ზ) დასამატებელია, თუ არა, სამსჯავრო სხდომაზე დასაბარებელ პართა სია (მოწმენი, ექსპერტები და სხვ.);

თ) სად უნდა იქნეს საქმე განხილული (გამსვლელ სესიაში, წარმოებაში, სადაც ჩადენილია დანაშაული და სხვა მისთ.).

მოხსენებას განმწესრიგებელ სხდომაზე წარადგენს: უზენაეს (უმაღლესი, მთავარი) სასამართლოში, შეძლებისამებრ, სასამართლოს ის წევრი, რომელმაც

შემდგომ უნდა ითავმჯდომაროს საქმეზე, ხოლო სახალხო სასამართლოში მოთვე-
მჯდომარე სახალხო მოსამართლე.

საქმის
განმარტვ

3. განმწესრიგებელ სხდომაზე საქმის განხილვისას სასამართლოს განმარტვ
დადგენილება:

ა) ან სამსჯავრო სხდომისათვის საქმის დანიშნის შესახებ, ამა დადგე-
ნილების მე-2 მუხლის „დ“, „ე“, „ვ“ „ზ“ და „თ“ პუნქტებში საკითხების გა-
დაწყვეტი;

ბ) ან საქმის დამატებითი გამოძიებისათვის წარმართვის შესახებ, უკეთუ
წინასწარი გამოძიება სრული არ არის და მისი შეესება სამსჯავრო სხდომაზე
შეუძლებულია;

გ) ან საქმის მოსპობის შესახებ, უკეთუ ბრალდებულის იმ ქმედობაში, რაც
მას ჰბრალდება, არ არის დანაშაულის შედგენილობა, ან საქმეში არ მოიპო-
ვება საკმარისი საშვილებელი საბუთი ბრალდებულის წინააღმდეგ, და აგ-
რეთვე საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-4 მუხ-
ლით გათვალისწინებულ შემთხვევებში.

4. სასამართლოს განმწესრიგებელი სხდომის დადგენილება შეიძლება გა-
დასინჯულ იქნეს მხოლოდ ზედამხედველობის წესით.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ს თავმჯდომარე ფ მაზარაძე.

საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს თავმჯდომარის მოდგ. გ. ყურულაშვიდი.

სრ. საქ. ც. ა. კ-ის მდივანი თ. ულენტი.

1935 წ. იანვრის 3.
ტფილისი.

ფახი 20 კაპ.

გამომცემელი	საქ. სსრ ს. კ. ს-ოს საქმ. მმართველობა	1934 წ. № 3. პ/მ. რედაქტორი ე. ზამრეკელი
ქალაქის ფორმატი	62X94 სანტ.; 3/4 ბეჭდვ. ფურც.; 1 ბეჭდვ. ფურც.	48.500 სტამბ. ნიშანი.
დადგეცა სტამბას	11/1;	ხელმოწერილია დასაბეჭდად 20/1; ტირაჟი 1.700.
მთავლ. რწმ. ს.—№	8702.	საქ. სსრ სახ. კომ. საბჭოს სტამბა. შვევ. № 82